



Romania

5 Bani Posta

**RICA ȘI ȘCOALA**

REVISTA BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMĂNE A ARADULUI

## Serbarea cântecului bănățean

Solul binecuvântat, care răsplătește hărnicia, și care a ajutat pe românul bănățean, ca gospodăria lui să fie atât de înfloritoare încât să rivalizeze în unele regiuni cu ceea a șvabului vecin, cu standardul de viață mai ridicat, a impregnat în sufletul lui mulțumirea, care radiază în firea lui deschisă, — mândră.

Cu abstracție dela sporadice exagerări, — oarecum și ele firesc inerente vieții — în imitații de îmbrăcăminte și vorbe, cari contrastează paradoxal cu fondul lui sufletesc, — și mai ales eclipsa imorală cu dezastruosul efect al denatalității, — românul bănățean în general e harnic, ospital, vesel și generos.

Mărginaș cu sârbii, popor care e în elementul lui în cântare, bănățeanul susține și pe acest teren o nobilă emulare cu doinele în cari și-au legănat și alinat strămoșii durerea lor.

Dacă mândria își poate avea un simulacru de justificare, bănățenii o au în cântul lor.

Unde sunt mai mult de 4 (patru), tineri într'un colț de stradă, la un loc, se înjghebează un cor.

Nu este sat bănățean, care să nu-și aibă corul său — dacă nu în activitate în cel mai rău caz pauzând în așteptarea unui conducător, al unui dirijor, care să-l mobilizeze la lucru.

Dar sunt sate cu două sau chiar și mai multe coruri active, cari nu arareori printr'o rivalitate acută, provoacă frământări păgubitoare pentru un progres real.

Ființând atâtea coruri în Banat eră și firesc că la chemarea președintelui Asociației dl. prof. Iosif Velceanu, la praznicul cântului ce s'a ținut în Timișoara în zilele de 13 și 14

Septemvrie să răspundă cu însuflețire corurile și fanfarele bănățene.

Pitorescul port țărănesc de pe valea Carașului, ba chiar și departe de peste hotare, care se purta pe străzile Timișorii în zilele sărbătorii, a fost o impunătoare manifestație românească.

Praznicul cântului bănățean a fost ridicat și printr'un moment de atenție pentru un mecenat al vieții românești.

În cadrul manifestărilor artistice s'a desvelit — în prezența P. Sf. Sale Părintelui Episcop Andrei, a ministrilor Mocioni, și Lăpădatu, a prefectului Dr. Nistor, a primarului A. Coman — în 14 Sept. bustul ilustrului luptător naționalist Dr. Alexandru Mocioni.

Desvelirii i-a pemers un serviciu religios oficiat de P. Sf. Sa episcopul Andrei al Aradului, asistat de un sobor de preoți.

Dintre cele 4 cuvântări rostite aci, cea dintâi a fost a Prea Sfințitului episcop Andrei, care a conturat personalitatea marelui român Dr. Alexandru Mocioni, evidențând plastic și în special caracterul lui religios moral, vrednic de a rămânea pentru generațiile ce vor urma, pildă vie.

După desvelirea bustului a urmat defilarea corurilor.

Serbarea s'a sfârșit prin concursul artistic al corurilor, aranjat în după amiaza acelei zile, pe un larg podiu ridicat în fața prefecturii.

Oaspeții înalți în frunte cu P. Sf. Sa episcopul Andrei, ministrii, și autoritățile locale, au asistat la artistică prestație a corurilor, și a fanfarelor.

A plăcut în deosebi „Imnul regal“, și „Pe-

al nostru steag" executate în ansamblul tuturor corurilor și fanfarelor.

Osteneala, jertfa au fost recompensate cu deplin succes moral-artistic.

„O astfel de manifestare face neasemănat mai mult pentru ridicarea moralului, decât întrunirile politice" spunea cu drept un intelectual la sfârșitul serbării.

Recapitulând desfășurarea momentelor înălțătoare ale celor două zile, îți sună încă în ureche, accentele ritmice ale melodiilor armonioase, metalice ale corurilor și fanfarelor.

Frumosul — artistic, farmecul împrumutat orașului în acele zile, îți dă superioara senzație a unei visări romantice.

*Pr. Melentie Șora*

## Vizită canonică

în Micălaca nouă, Micălaca veche și Mândruloc.

Duminea de 27 Sept. a. c. a fost zi de bucurie pentru credincioșii din aceste trei parohii, căci au avut fericirea să fie vizitați de Pr. Sf. Episcop *Andrei*, însoțit de P. C. Ionom Stavrofor Mihai Păcățian, protopopul Traian Vațlan, diaconul David Crăciun și dl. adv. Alexandru Stoinescu.

În toate cele trei comune, Pr. Sf. Sa a fost primit cu multă bucurie.

În Micălaca nouă, înaintea bisericii a fost întâmpinat de dl. Dr. Romul Coțloiu, primarul Municipiului Arad; iar în ușa bisericii de preotul locului, Romul Furdui, care în raportul său despre situația parohiei arată, că Micălaca nouă este o parohie nou înființată abia de 11 ani având 512 suflete ortodoxe române. Populația e în continuă creștere mai mult prin imigrare. Locuitorii în mare parte sunt aplicați în serviciu la C. F. R. din Arad și se luptă cu greutate în începutul. Cu toate acestea li-a succedat să ridice o bisericuță și o casă parohială frumoasă; ceea ce dovedește că acolo, unde este voință, bună — înțelegere și suflet, — multe lucruri frumoase și folositoare se pot face.

Intrând în biserică, Pr. Sf. Sa oficiază un serviciu religios și ține o puternică cuvântare având ca text cuvintele Sf. Scripturi: „Casa mea, casă de rugăciuni este!" Vorbește despre puterea bisericii. „Dacă nu veți ține la biserică aceasta cu tărie, pleavă se va alege din voi!" Unde poporul formează zid puternic în jurul bisericii, acolo este progres, lumină, bună înțelegere și îndestulare. Puterea noastră este în rugăciune. Aceasta călăuzește pașii noștri;

aceasta ne dă tărie de muncă și nădejde în pute ile noastre. Nu este ceva mai puternic și mai impresionant decât rugăciunea. Rugăciunea este înălțarea sufletului nostru către Dumnezeu. Capul nostru este făcut sus, ca să putem privi la cer. Animalele privesc la pământ. Când te rogi, sufletul se liniștește, o bucurie se revarsă asupra noastră. Când ne rugăm se topește întristarea, ca zăpada de razele soarelui. Dispar ispitele, gândurile rele. Pentru a te ruga, nu ești silit să știi ceti, ci trebuie să ai suflet credincios și dragostea lui Dumnezeu. Câteva cuvinte eșite din sufletul curat al omului plătește mai mult decât rugăciunea lungă, fără suflet, fără credință. De voiți în casa voastră pace, liniște, îndestulare, — introduceți rugăciunile zilnice, crucea și icoanele, candelile aprinse. Unde dispăre crucea și icoanele, acolo dispăre și rugăciunile. Aceste sunt semnele rugăciunii. În rugăciune să cerem, dar să și mulțumim lui Dumnezeu, pentru tot ce ne dă. Unde nu este recunoștință, nu este nici omenie.

După încheierea frumoasei predici, a citit rugăciunea de deslegare, iar ieșind din sf. biserică a cercetat pe preotul locului Romul Furdui.

De aici am trecut la Micălaca veche, unde avem două parohii, cu doi preoți, cu 3099 suflete ort. rom. și cu o biserică frumoasă.

Poporul aștepta înaintea bisericii, unde dl. Dr. Romul Coțloiu, primarul Municipiului Arad, a salutat pe P. S. Sa de bun sosit în numele Municipiului, iar studentul de teologie Demian Tudor în numele Societății „Sf. Gheorghe".

Preotul Ioan Ardelean, însoțit de colegul său, preotul Ioan Marșleu întâmpină pe P. S. Sa în ușa sf. bisericii. În raportul despre situația parohiei, asigură pe P. S. Sa, că credincioșii din această puternică parohie formează aici o avantgardă de buni români și creștini ortodoxi, cari luptă cu îndârjire în contra tuturor valurilor tulburate de viforul vieții. Corul bisericesc funcționează de 46 ani. Tineretul școlar frecventează regulat biserică și școală, având în frunte învățători harnici. Tinerimea este organizată în societatea „Sf. Gheorghe" încă de acum 10 ani, având și o fanfară. Societatea „Oastea Domnului" încă progresaază. Simțul de jertfă al poporului este activ. S'a zidit o frumoasă casă culturală, s'a ridicat o cruce a Eroilor căzuți în războiul mondial. Biserica s'a îngrădit cu un gard de beton și cu grilaj de fier.

Intrând în sf. biserică. P. S. Sa oficiază un serviciu religios și predică, având ca su-

blect textul Sf. Scripturi: „Fericiți cei milostivi, să aceia se vor milui!”

Trăim vremuri vijelioase. În răsărit s'au lăpădat de cruce, în Spania a izbucnit revoluția. Valuri anticreștinești tulbură biserica lui Hristos. Se varsă sânge de creștini și la răsărit și la apus. Nu desperați! S'a mai vărsat sânge de creștini. Chemarea noastră este ca toate acestea să le tălmăcim în lumina lui Hristos. Totul este viață în jurul nostru...

Cel ce împlinește porunca despre milă și milostenie, împlinește poruncile lui Dumnezeu. Făcând o milostenie, simțim o căldură în inima noastră. Milă fără lacrimi nu este. Mila este sora dragostei deaproapelui, iar iubirea este împlinirea legii. Mila adevărată este împlinirea poruncii despre dragostea creștinească. La judecata din urmă vom fi judecați după milosteniile săvârșite față de aproapele nostru. Tot ce facem deaproapelui, lui Hristos facem. Mila este dovadă că Dumnezeu este în sufletul nostru.

Apoi combate beția, luxul și ispitele isvorite din beție și lux.

Creștinul adevărat poartă comoara în sufletul său; iar omul necult poartă comoarele pe degete...

După predică a citit rugăciunea de deslegare.

Dela Micălaca am trecut la Mândruloc. Și aici poporul așteaptă înaintea bisericii; iar preotul Iosif Pascu întimpină pe P. S. Sa în ușa bisericii, aducându-i omagiul fiesc al întregului popor din aceasta frumoasă parohie. În raportul despre situația parohiei accentuează, că nu are în parohie nici un sectar. Poporul cercetează biserica regulat, concubinajul nu este lățit. Toate căsătoriile primesc și binecuvântarea sf. biserici. Ca vicil mai însemnate amintește alcoolismul și luxul.

Intrând în sf. biserică, P. S. Sa oficiază un serviciu religios și rostește o prea frumoasă predică despre Dumnezeu.

Câți dintre oameni ar dori să vadă pe Dumnezeu. Omul cu mintea lui mărginită nu poate cunoaște pe Dumnezeu. Pe Dumnezeu ni l-a descoperit Mântuitorul Hristos. Dumnezeu este iubire și care iubește, în acela sălășluște Dumnezeu și strălucește lumina cerească. Dacă urăm, Dumnezeu nu este în noi. Ca Dumnezeu să poată locui în noi, inima noastră trebuie să fie curată. Deci să ne cunoaștem inima, gândurile, simțurile, faptele și viața.

Unde este dragoste, este iertare. De veți ierta păcatele altora și Dumnezeu va ierta păcatele voastre. Iertarea este rodul credinței

noastre. Dumnezeu nu locuiește în inima celui ce nu știe ierta. Dacă nu ști ierta, nu ești creștin adevărat. A plăti răul cu rău, nu este lucru creștinesc.

Combate beția, luxul și lipsa de copii.

Predica o încheie cu o rugăciune impresionantă. Poporul a rămas adânc mulțumit de frumoasele învățături.

După predică a citit rugăciunea de deslegare și cu aceasta s'a încheiat vizitele cano-nice de astăzi.

De aici am trecut la comuna Sâmbăteni, unde în frunte cu P. S. Sa am luat parte la încheierea activității echipelor regale.

Despre aceasta urmează raport separat.

La ora 9 p. m. am reîntors la reședință.

## Sfintirea bisericii din Arad-Gai

O zi de mare bucurie duhovnicească a fost pentru credincioșii parohiei Arad-Gai, ziua de 13 Septembrie. În această zi, prin târnosirea făcută de către P. Sf. Sa Părintele Episcop Andrei, s'a dat destinației un nou sfânt locaș, ridicat după ani de străduință, cu ajutorul lui Dumnezeu, sânguința păstorului și bunăvoința și sprijinul conducătorilor și credincioșilor cu râvnă pentru cele sfinte.

Încă din ajun — Sâmbăta seara — sufletele credincioșilor fremătau de bucuria pe care o încercau privind zidurile noului Sion, de unde deaci'ncolo cugetele și dorințele lor se vor ridica pe aripa binemirosoare a norișorilor de tămâie către tronul Tatălui ceresc.

În aceeași zi la orele 5 preotul locului păr. Nicolae Ionescu împreună cu preoții delegați dela centru, au săvârșit vecernia în biserica veche. De aici — după un emoționant cuvânt de rămas bun vechilor ziduri cari au ocrotit veacuri de-arândul flacăra credinței străbune, rostit de păr. Ionescu — s'au transportat cu procesiune, toate obiectele sfinte și sfințite, la noua biserică. Aci s'a oficiat apoi în sobor slujba denilor.

Dimineața în ziua praznicului la orele 8<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, o ceată impunătoare de călăreți și un mare număr de credincioși în frunte cu primarul municipiului dl. Dr. Romul Coțiolu, încunjurat de o frumoasă cunună de intelectuali din Arad, au făcut o călduroasă primire P. Sf. Sale Părintelui Episcop Andrei, după ce tot convoiul s'a pornit de-alungul străzilor frumos pavoazate cu treicolorul național, spre noul sfânt locaș.

Ajunși la biserică, imediat s'a început actul

sfințirii, după care a urmat în continuare sf. liturghie pontificată de P. Sf. Sa Păr. Episcop asistat de P. C. iconom-stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu pâr. protopop Tr. Vățian, preoții Virgil Mihulin, Dr. Gh. Popoviciu, S. Ștefea, A. Pârvo, N. Țandru, V. Mișuțiu, ieromonahul Ilarie dela sf. Mănăstire Bodrog și diaconii Dărău și Frențiu. În cursul sf. liturghii au fost tunși și hironiți, clericul Mircea Albu întru citeț, tinărul V. Domocoș întru rasofo, pâr. ieromonah Ilarie întru eclesiarh, iar diaconul Frențiu întru presbiter-duhovnic. Răspunsurile la sf. liturghie au fost date de corul învățătorilor din Arad condus cu măiestrie de neobositul preot-înv. V. Lugojan.

După citirea sf. evanghelii, P. S. Sa Păr. Episcop într'o cuvântare caldă și vibrantă, înfățișează credincioșilor mărețta credinței străbune, insistând îndeosebi asupra datorinței creștinilor de a și conforma viața, evangheliei lui Hristos.

După priceasnă urmează raportul preotului local N. Ionescu, asupra istoricului zidirii bisericii, din care se desprinde minunat spiritul de jertfă al credincioșilor din A. Gai, al autorităților politice din trecut și prezent, precum și al diferitelor instituțiuni și întreprinderi din Arad. Laudă și cinste lor. La ieșirea din biserică — după terminarea sf. liturghii, P. Sf. Sa a fost salutat de primarul suburbiei Gai, dl. Ionaș, în cuvinte de un cuprins emoționant tălmăcind bucuria nemărginită a Gătenilor pentru fericirea de a fi putut ridica un locaș de închinare vrednic de timpurile pe cari le trăim. În încheiere dl Ionaș zice: „Acest popor face azi legământ sfânt înaintea Episcopului său și a Bisericii, jurând că își va face datoria și pe mai departe, precum și-a făcut-o întodeauna.” P. Sf. Sa răspunde, că tot timpul petrecut în sf. locaș a fost adânc mișcat simțind în conștiința Sa, că zidurile bisericii din Gai sunt însuflețite nu numai prin viul culorilor din tablouri, ci mai ales prin căldura vie a sufletelor credincioase. Cu acestea serbarea înălțătoare a sfințirii luând sfârșit, P. Sf. Sa Păr. Episcop în uralele mulțimii și în acordurile imnului „Întru mulți ani Stăpâne”, pleacă spre reședință, având a face în după amiaza aceleiași zile, vizitațiuni canonice și în alte comune.

V. Mișuțiu

## Biserica dominantă și egala îndreptățire a cultelor

De Dr. L. Iacob prof. univ. (Urmare).

Trecând dela caracterul juridic al acestor averi, trebuie să constatăm că biserica catolică era înzestrată princiar.

După statistica ministerului ungar de agricultură din 1895, catolicii dispuneau de următoarele averi.

Biserica catolică de rit latin	1.495.412 jug.
Biserica greco-catolică (română și ruteană)	161.687 „
Fondul religios și fondul de studii	221.668 „
In total:	1.878.767 jug.

Aici se cuprind averile imobiliare ale arhiepiscopilor, episcopilor, capitelor, ordurilor și congregațiilor. Nu sunt cuprinse însă în cifrele acestea averile parohiale<sup>1)</sup>.

La averea aceasta trebuie să se adauge încă: *Statul catolic din Ardeal* cu 19.860 jug.

Averile mobiliare și imobiliare ale arhiepiscopilor, episcopilor, capitelor și mănăstirilor catolice au fost evaluate în 1897 la 111,269.553 fl.<sup>2)</sup>. Adecă în sumă rotundă 223 milioane coroane aur. Nu intră în evaluarea aceasta averile parohiilor, ale fondului religios, de studii și ale statului catolic.

În afară de aceste averi, statul acorda și alte ajutoare. El a luat asupra sa, ca patron, sarcina susținerii mai multor parohii, cu întreg personalul lor. *Statul* — prin ministerele de Industrie și Comerț, de Finanțe și de Agricultură avea patronatul în 125 parohii (44 g. cat., 81 r. cat.).

*Comunele politice* patronau 46 parohii (1, grt. cat., 37 r. cat.).

În total statul patrona 169 parohii catolice și gr. catolice. (Ciuhandu, Patronat p. 127—8).

La aceasta contribuție largă din partea statului mai veneau și patronatele private, cari grevau averile particularilor.

<sup>1)</sup> Ciuhandu, Papism și ortodoxism în Ardeal, Arad, p. 16. Un tablou despre averea catolică la: Török Kálmán, A magyarországi Katholikus egyházi vagyon tulajdonjoga. Eger, 1897.

<sup>2)</sup> Forster Gyula, A katholikusok Autonomiájáról Bpest 1897, p. 93-4. Ciuhandu, Patronatul ecleziastic ungar, Arad, 1928 p. 69.

Protestanții.

Reformații au avut în fosta Ungarie 29.239 jug. Aici se cuprinde și fundațiunea de 7586 jug. a baronului Baldácsi, care este pentru toți protestanții.

Imobilele protestanților derivă în parte din donațiuni de ale principilor ardeleni. Astfel 6.865 jug. averea școlii superioare din Aiud. (Ciuhandu, Papism p. 31 după darea de seamă a Minist. ungar p. 9—10).

Luteranii au 4.012 jug. din cari în Ardeal sub Administrația superintendentului sas 3.664 jug. Unitarii au 955 jug. (Papism p. 32). *Protestanții au avut în total 34 207 jugăre* la un număr de aproape 4 milioane suflete. (Papism p. 60). Față de catolici erau slab înzestrați, dar au fost compensați prin subvenții mari primite dela stat pentru biserică și așezămintele culturale.

Biserica ortodoxă. (Papism p. 55—61.)

Ca exemplu clasic pentru regimul de paritate al Statului ungar, să arătăm și latifundiile bisericii ortodoxe. Biserica întreagă română și sârbească avea 20.202 jug. (la un număr de 2,339.979 suflete). Din aceasta, Biserica sârbească avea . . . . . 19.190 jug.

*Biserica ort. română . . . . . 1.012 jug.* (la 1.800 mii suflete).

Mitropolia din Sibiu . . . 158 jug.

Episcopia din Arad . . . 268 »

» din Caransebeș 75 »

Episcopiile aveau în total: 502 jug., și acestea câștigate prin agoniseală proprie și nu cadou dela Stat.

Mai era Mănăstirea Bodrog (Arad) cu 500 jug. pământ arabil.

Iar pentru ajutorul dela Statul ungar vorbește elocvent tratamentul aplicat de contele Apponyi.

(Va urma)

**Răspuns tardiv**

— **Canonicului N. Brânzeu, dela Lugoj** —

de Preotul Gh. Cotoșman  
(Urmare)

Di Stelian Popescu mai amintește, în acelaș discurs, de o carte, în care „ni se aduc... o mulțime de documente, dintre cari cele mai multe inedite, din cari rezultă faptul extrem de grav, că *actualul cap al*

*Bisericii catolice, S. S. Papa Pius XI-lea este inițiatorul și susținătorul acțiunii revizioniste maghiare, care a cuprins întreg rotogolul pământului, și care amenință neconținut integritatea statului nostru. Insași persoana divină a Mântuitorului Hristos a fost coborâtă de către Papa la rolul de paznic al coroanei maghiare și de restaurator al Ungariei milenare. Ni se arată chiar — continuă d. Stelian Popescu — că Mitropolia gr. catolică a Blajului și diecezele gr. catolice române de Lugoj, Oradea și Cluj sunt menținute în publicațiunile oficiale ale bisericii catolice maghiare, apărute cu binecuvântarea Papei, în cadrele Ungariei.” (Ziarul „Universul” Nr. 287 din 18 Oct. 1935)*

Auzind asemenea lucruri îngrozitoare, gândul ni se duce la cuvintele pline de durere și îngrijorare ale marelui român cronicar unit Gh. Șincai — alungat de călugării din Blaj, pentru sentimentele lui naționale românești — care, văzând acțiunea destructivă anti-națională a „tezuilor” români, strigă desnădăjduit:

*„Vai, neamului românesc, și țarăși vai!.. Vez!, socotește și judecă, ce vreau arhieriei acestia? (dela Blaj, Oradea), să te învețe să-ți prindă partea pe lumea aceasta, sau să te ducă în ceruri? Nu crede o, Române!.. et voesc ca... tu să rămâi rob acelora, pe cari mai marți tăi i-au stăpânit oare când. Deșteaptă-te, drept aceea, o iubit neamul meu și ai minte!”* (Cronica. An. 1563).

Pe de altă parte dl Al. Lapedatu, ministrul Cultelor și președintele Academiei Române la Congresul „Frăției Ortodoxe Române”, ținut la Caransebeș în 6 Oct. 1935, a declarat, cu toată convingerea și autoritatea sa, că Statul român „a fost din începuturile sale și va fi până la capăt, un stat nu numai național ci și ortodox. În adevăr, prin structura sa etnică și religioasă, prin evoluția vieții sale politice și bisericești, și prin toată tradiția istorică, *România este un stat național ortodox.* Minoritățile etnice și confesionale înglobate acestui stat prin întregirea dela 1918, nu l-au schimbat și nici nu-l vor schimba acest caracter.”

Mai departe d. Lapedatu ține să arate care ar fi atitudinea Bisericii ortodoxe și a celorlalte culte într-o eventuală tensiune a raporturilor dintre Biserică și Stat: „Biserica ortodoxă română nu poate face sub aceste raporturi, cor cu celelalte culte, întrucât acestea (deci și cultul unit), *prin caracterul lor internațional sau șovin, sau interese potrivnice statului, câtă vreme Biserica ortodoxă, prin caracterul ei național, are interese identice.*” (Universul Nr. 296/1935).

Iar d. avocat Tudor Popescu din București îndeamnă preoții ortodocși să lămurească obștea românească asupra scopurilor centrifugale ale *catolicismului românesc* care „este periculos Statului prin faptul că *politicește recunoaște autoritatea politică a Papei de Roma, și astfel nu recunoaște autoritatea suverană politică a Statului român.*” (Universul Nr. 303/1935).

(Va urma)

## REGULAMENT

pentru examenele de capacitate a candidaților la preoție în Eparhia ort. română a Aradului.

(Urmare, din Nr. 38)

4. *Constituția bisericească*: Cunoașterea colecțiilor de canoane, aflarea și aplicarea lor. Dreptul matrimonial, impedimentele de căsătorie, dispenze și divorțuri. Cunoașterea legii și a Statutului de Organizare a Bisericii ortodox-române și a tuturor regulamentelor. Statutul organic șagunian cu vechile lui regulamente: pentru parohii, alegere de protopop, alegerea membrilor adunării (sinodului) eparhiale, a membrilor adunării protopopești, etc.

Cunoașterea Legii pentru regimul general al Cultelor. Statutele societăților religioase: „Oastea Domnului“, „Sf. Gheorghe“, „Frăția Ortodoxă Română“ (F.O.R.), „Asociația clerului“.

5. *Administrația bisericească*: Stilul și corespondența oficială. Forma și fondul diferitelor cereri. Oficiul parohial. Înregistrarea, rezolvirea și expediția actelor. Compunerea listei membrilor adunării parohiale. Arhiva parohială. Matricolele bisericești cu introducerea diferitelor cazuri ce pot obveni. Extras matricolar Informațiuni familiare. Rectificarea cazurilor înmatriculate. Conscriptia parohială. Evidența trecerilor dela un cult la altul. Eliberarea de certificate diferite. Rapoartele Oficiului parohial. Calea ierarhică. Cronica parohiei. Convocarea și conducerea Consiliului și Adunării parohiale. Redactarea proceselor verbale din ședințele corporațiilor parohiale și păstrarea lor. Copii. Procesul verbal de ascultarea unui credincios, de ex. cerere pentru dispensă de cununie în post, ori piedecă de înrudire, etc. Administrarea bibliotecii. Procedura la zidirea de biserici, sau alte construcții parohiale. Eptropia parohială, bugetul, socoata de încheierea gestiunii anuale, inventarul, administrarea fondurilor și fundațiilor parohiale. Cunoașterea registrelor obligatoare: Ziar de cassă, registru principal, evidențe auxiliare: de pretensiuni, hârtii de valoare, depuneri, obligațiuni, arenze, luminări, tasuri, trasul clopotelor, cheltueli, etc.

6. *Cântarea bisericească*: Glasurile, irmoase, pricesne. Aplicarea glasurilor la orice text din cărțile bisericești.

Art. 14. După terminarea examenului oral comisiunea se va pronunța mai întâi asupra rezultatului din fiecare materie de examene și va stabili, în baza propunerii membrului examinator, notele meritate. După aceea luând în considerare și rezultatul examenului în scris se va pronunța notei generale și în baza acestuia, precum și a mediilor ce le-a obținut la examenele anuale și generale din cursul anilor de studiu teologic, va stabili clasa de parohie, pentru care se califică candidatul, și care clasă se va trece și în diploma lui.

(Va urma.)

## Sfințirea clopotelor pentru biserica nouă din Timișoara-Mehala

În cadrul unor frumoase manifestațiuni de evlavie și însulețire pentru legea strămoșască s'au sfințit Duminecă, 20 Sept. a. c. clopotele dela biserica nouă din Timișoara-Mehala.

Într'o atmosferă înălțătoare s'a săvârșit sf. Liturghie în biserica veche de către Prea On. Domn Protopop al Timișorii Dr. Patrachie Tiucra asistat de preoții V. Popovici, Titus Popa, Titus Mihailovici din Murani și Gheorghe Gruin din Semlac. Răspunsurile liturgice le-au dat corul bis. din loc și corul „Doina Banatului“ condus de diaconul Bocșanu. Credincioșii cari au asistat la acest act solemn au rămas adânc impresionati de cântările melodioase ale corului condus cu măiestrie de Păr. diacon.

După terminarea sf. Liturghii s'a ieșit cu procesiune înaintea bisericii noi, unde sub turla dreaptă erau așezate patru clopote împodobite cu flori, gata spre a fi ridicate la locul lor. La actul sfințirii au luat parte mulțime de credincioși din loc și celelalte cartiere, precum și autoritățile locale.

După săvârșirea actului sfințirii Prea On. D. Protopop a ținut o cuvântare instructivă despre originea și rolul clopotelor în sf. noastră biserică, relevând momente îndușătoare din războiu, prin cari a stors lacrimi din ochii credincioșilor. A cuvântat apoi Păr. Virgil Popovici despre jertfele pe cari trebuie să le aducem pentru biserica noastră, mulțumind Primăriei și D-lui primar prof. Augustin Coman și

tuturor credincioșilor, cari au contribuit cu ajutoare și cu obolul lor ca să putem vedea realizată și această dorință a credincioșilor iubitori de biserică. A luat apoi cuvântul Dl primar prof. Aug. Coman, relevând că Primăria municipiului Timișoara a ajutat biserica pătrunsă de adevărul, că ea este cetatea păstrătoare a tuturor virtuților creștinești și cetățenești și a naționalismului integral. Promite că până dânsul va conduce destinele acestui municipiu va ajuta și această biserică ca să se poată termina cât mai curând spre lauda lui Dumnezeu și mulțumirea tuturor credincioșilor. Credincioșii au ascultat cuvântarea adânc impresionată și au ovaționat călduros cuvântarea D-lui Primar. Ținem să mulțumim la acest loc și Prea On. D. Protopop pentru interesul purtat bisericilor noastre și cuvintele de îmbărbătare adresate credincioșilor cu această ocazie.

Clopotele au fost turnate de firma Bisac din Ghloroc, care a satisfăcut tuturor așteptărilor.

Seara corul „Dolna Banatului“ a dat un concert reușit sub conducerea Păr. diacon Bocșanu.

V. P.

## Biserica ortodoxă la serbările „Astrei“.

Aniversarea celor 75 de ani de existență, în 20 Sept. la Blaj, a „Astrei“, a dat prilej Bisericii ortodoxe să-și vadă meritele neperitoare la întemeierea Astrei, care ideile a răsărit din mintea genială a nemuritorului Mitropolit Șaguna. Cu acest prilej, M. S. Regele Carol al II-lea, vorbind de dascălul Său Cionca a spus: *„Adăpat la marile credințe naționale ale Mitropolitului Șaguna, el a infiltrat în sufletul Suveranului României de astăzi, idealul că Românii sunt un singur neam nedespărțit pe vecie“.*

A ținut apoi Suveranul să mărturisească că, serbarea iubitară dela Blaj, a fost luminată prin cuvântarea profundă a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae. În mijlocul unui entuziasm plin de animație M. S. Regele a îmbrățișat pe Mitropolitul nostru, acordându-i înalta decorație „Meritul Cultural“ cl. I.

Mai amintim aci că la sosirea Sa în Blaj, M. S. Regele, Prințul Moștenitor Mihai, membrii guvernului și notabilitățile venite la Blaj, au mers direct la biserica ortodoxă, unde TeDeumul a fost slujit de Mitropolitul nostru asistat de toți Episcopii noștri din Ardeal.

## În atenția Dlor Catiheți

La Bibliotecă Diecezană Arad se găsesc în depozit următoarele cărți de religie pentru cursul primar:

*Crișmariu N. preot:*

Călăuza catihetului ort. rom. partea I sau lecțiuni practice asupra materiei pentru  
cl. I. . . . . Lei 20.—  
Istorioare biblice clasa II . . . . . „ 15.—  
„ „ „ III . . . . . „ 16.—  
„ „ „ IV . . . . . „ 16.—  
„ bisericești „ V . . . . . „ 15.—  
„ „ „ VI . . . . . „ 15.—  
Morala creștină „ VII . . . . . „ 16.—  
cele de mai sus sunt aprobate de sf. Sinod sub No. 664/1935.

Călăuza catihetului partea II sau lecțiuni practice asupra materiei pentru cl. II, III, IV și V . . . . . Lei 125.—

*Dr. A. Buzdug:*

Carte de religie pentru cl. I primară Lei 12.—  
„ „ „ „ II „ „ 12.—  
„ „ „ „ III „ „ 14.—  
„ „ „ „ IV „ „ 14.—  
„ „ „ „ V „ „ 14.—  
„ „ „ „ VI „ „ 14.—

*Pr. I. Mihălcescu și Dr. Petru Barbu:*

Carte de religie pentru cl. I primară Lei 25.—  
„ „ „ „ II „ „ 25.—  
„ „ „ „ III „ „ 30.—  
„ „ „ „ IV „ „ 25.—

## INFORMAȚIUNI

P. S. Sa Episcopul nostru la Blaj. Sâmbătă în 19 Septembrie P. S. Sa Episcopul nostru Andrei, a plecat cu mașina peste Oradea la serbările Astrei dela Blaj, cari au avut loc Duminică în 20 Sept.

În 21 și 22 P. S. Sa a participat la ședințele Consistorului Mitropolitan din Sibiu. Tot în ziua de 22 P. S. Sa a vizitat, — în societatea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae și P. S. Sale Episcopului de Oradea — Sf. Mănăstire dela Sâmbăta de sus.

Sfințire de biserică. Duminică în 18 Oct. a. c. se va sfinți prin P. S. Sa Episcopul nostru Andrei, frumoasa biserică din Agris, județul Arad.

La mărețul act al târnosirii bisericii din Agris, vor participa mulți intelectuali din Arad

și județ, precum și creștinii în trunte cu preoții și intelectualii din satele vecine.

**Vicar la Episcopia din Oradea.** Consiliul eparhial dela Episcopia ortodoxă din Oradea, în ședința plenară din 31 Aug. 1936, apreciind calitățile și puterile tinerești ale părintelui protopop Cornel Magieru, l-a ales cu unanimitate de vicar episcopesc și revizor eparhial.

**Instalarea Mitropolitului unit la Blaj.** Sâmbătă în 19 Sept. a avut loc la Blaj, instalarea I. P. S. Sale Mitropolitului gr. catolic Alexandru Nicolescu.

Inscăunarea noului Mitropolit, s'a făcut între împrejurări foarte modeste, lipsind toți ierarhii uniți, precum fruntașii mai de seamă a bisericii unite. Mitropolia Ardealului a fost reprezentată la aceste serbări prin consilierii protoierei dela Sibiu Dr. G. Proca și Dr. Stăniloae, cari au urat noului Mitropolit dela Blaj păstorire plină de rezultate bogate pentru patria și neamul românesc.

**Consistor Mitropolitan.** Luni și Marți, în 21 și 22 Septembrie a. c. s'au întrunit în Sibiu asesorii Consistorului Mitropolitan din Ardeal, sub prezidiul I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae. Au participat P. P. S. S. L. L. Episcopii Andrei al Aradului, Nicolae al Clujului, Vasile al Caransebeșului, Nicolae al Orăzlii, Athiereul Vasile, Consilierii: Dr. Gh. Ciuhandu, Dr. S. Stanca, Dr. I. Blaga, Pr. Givulescu, R. Ancușa, Dr. Gh. Proca, Tr. Scorobeț, Dr. I. Lupaș, Dr. V. Bologa, E. Cioran, T. Petrișor, Gh. Maior, I. Lăpedatu, Dr. L. Borcia, Dr. Gh. Dobrin, Dr. N. Comșa, Dr. S. Dragomir și I. Sandu.

Tot în 21 Sept. a ținut ședință în Cluj, reprezentanța „Fundațiunii Gojdu.”

## Aviz!

**P. C. Părinte, Postăvăria „Merino”** Arad, Bulev. Regina Maria No. 16 (în casa Fondului Diecezan pentru ajutorarea preoțimei din Eparhia Aradului), recomandă în atențiunea P. C. Voastre depozitul meu de stofe pentru *reverenzi, stofe bărbătești, pentru doamne și pentru uniforme de școlari, indigene și din fir englez veritabil, precum și asupra furniturilor de calitate superioară.*

M-ar onora mult vizita P. C. Voastre — fără nici un obligament — pentru a Vă con-

vinge că prețurile mele sunt într'adevăr foarte *avantajoase* și marfa de cea mai bună *calitate*,

Celor ce doresc a beneficia de plata în rate, le stăm bucuros la dispoziție.

Asigurându-Vă de serviciul meu prompt, primiți, Vă rog P. C. Părinte asigurarea dislinșelor mele considerațiuni.

— Nu cumpărați până  
— n'ați încercat la  
mine!

**Postăvăria „Merino”**  
Stofe de modă, stofe pt.  
reverenzi, uniforme și  
furnituri

## Rectificare

În No. 39 al revistei „Biserica și Școala” s'a publicat predica rostită de părintele protopop P. Marșieu, la sfințirea bisericii din Cintei. La aceasta predică se face următoarele rectificări: La pagina 5, coloana II-a rândul 23 se adaugă după cuvintele: Mântuitorul nostru Iisus Hristos, următoarele cuvinte: „chipul Maicii Domnului și al sfinților cari au propovăduit pe Hristos”. Iar la pag. 6 col. II-a rândul 2 de jos în sus, în loc de avea se rectifică „ea va”

Nr. 6716/1936.

## Comunicat

Cu prilejul congresului F.O.R.-ului, ce se va ține în Arad în 25 și 26 Octomvrie a. c. dorim să inaugurăm în Palatul Cultural un început de **muzeu bisericesc**, prin aceasta invităm pe toți P. C. Preoți din eparhie cari au în bisericile lor sau în posesiune particulară *obiecte vechi* (sfeșnice, cruci, cădelnițe, potire, icoane, prapori, odăjdii, chivot, ripizi, scaune, prestol, etc.) să le aducă *până la 17 Octomvrie a. c.* la Consiliul nostru eparhial (Păr. Dr. Gh. Ciuhandu) unde vor fi predate pe lângă revers. Fiecare obiect să aibă indicația: proprietarului (biserica sau persoană), vechimea și eventual alte date.

Obiectele expuse rămân proprietatea bisericilor și persoanelor ce ni le-au trimis, care pot hotărî după închiderea expoziției asupra soartei acestora.

Arad, 1 Octomvrie 1936.

† ANDREI  
Episcop.